Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E. a)
Limba şi literatura română

Simulare

- ***Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic***
- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I **(50 de puncte)**

Citeşte următorul fragment:

Sunteți o profă foarte iubită de studenți: avem sursele noastre credibile. Ce înseamnă profesoratul pentru dumneavoastră?

Moștenire de familie. Îmi amintesc de copilărie, când abia știam cifrele, iar mama, profesoară de liceu, mă punea să-i așez caietele de teză (la chimie), în ordinea crescătoare a notelor. Mă simțeam foarte importantă, la 6 ani, făcând asta (…)

Cum înțelegeți așadar educația ?

Când spun educație, ei, aici e aici, nu mă refer la ceva antipatic, rigid, străin, reglat prin constrângeri și interdicții, prin pedepse și răsplată, ci e ceva organic, modelator, care crește în timp, fără să-ți invadeze o anume libertate. Recunosc, pedeapsa și răsplata există, dar ele vin mai târziu și mai subtil și, în același timp, fără greș. Educația, cum o înțeleg eu, e mai aproape de sensul vechi, grec, al cuvântului paideia[1] decât de cel modern. E o lume întreagă, dintr-o carte citită de plăcere, e cartea pur și simplu. Citești cartea-lume plină de personaje interesante și te trezești, la sfârșitul ei (care e și sfârșitul vieții) educat. Implică doar efortul de a „citi": cărțile-cărți, oamenii cu cetatea lor și problemele ei cu tot, viața. Nu se termină odată cu anii de formare, adică ai școlii. Cred că anii de formare durează până în ultima clipă a vieții, iar asta pentru că viața ne pune mereu și mereu în fața unor situații noi și de obicei dificile. Unele mai grele decât altele, de fapt. Și toate ne educă (...)

Dincolo de faptul că ați educat o mulțime de generații, v-a interesat să aveți și discipoli?

Nu, deloc, și mărturisesc că nici nu prea înțeleg ce înseamnă discipol în domeniul scrisului. Un discipol al unui scriitor are toate șansele să-i devină epigon[2] și e atât de trist când se întâmplă asta. Pentru că scrisul înseamnă umplerea unor tipare literare cu viața ta, nu a altuia, cu gândurile tale, cu dezastrele și victoriile tale, iar când spun viață înseamnă și stil, selecție, cuvinte, preocupări și tot ce ține de inefabilul[3] unei cărți. Desigur, nu mă refer aici la influențe literare, la afinități, fiindcă avem cu toții așa ceva. Dar afinitățile sunt cu cineva care ți-e frate, nu tată. A, dacă aș fi avut altă meserie, mai puțin liberă, da, ar fi fost important să formez noi generații care să-și întreacă maestrul. De altfel, îmi amintesc că Nietzsche spunea că dascălul adevărat ia lumea și pe sine în serios doar „în relație cu discipolii". Însă eu prefer, chiar și în acest domeniu, să înlocuiesc cuvântul discipol cu cel de prieten.

Și în eseuri, și în romane, vă place să coborâți adânc în trecut, fie în secolul al XIX-lea, fie în Interbelic. În ce perioadă v-ar fi plăcut să trăiți?

Dacă mă gândesc bine și ca să răspund altfel decât de-obicei, mi-ar fi plăcut să trăiesc în toate câte puțin. Asta da, educație! Să înveți de la oamenii fiecărei perioade câte ceva. De la cei de pe la 1900, politețea inimii, altruismul, admirația adevărată, curiozitatea nesfârșită, ca a copiilor de 4 ani, îndrăzneala gândului, binele, de la interbelici, excelența, libertatea femeii [...]

(Bogdan Crețu, *Ioana Pârvulescu:* ***„Tu" le spun romanelor, „dumneavoastră" poeziei***, în revista *Timpul*, 6 octombrie 2021)

---

[1] ***paideia*** – concept educațional în Grecia antică ce urmărea cultivarea spiritului uman prin studiul filosofiei și al științei
[2] ***epigon*** – scriitor (de valoare minoră) care imită mijloacele de expresie specifice unui mare scriitor, unui curent sau unei școli literare de prestigiu
[3] ***inefabil*** - inexprimabil

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *crește în timp.* **6 puncte**
2. Menționează ce reprezintă profesoratul pentru scriitoarea Ioana Pârvulescu. **6 puncte**
3. Precizează una dintre semnificațiile atribuite de către autoare educației, justificându-ți răspunsul cu o secvență reprezentativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Ioana Pârvulescu preferă să trăiască în perioade diferite de timp. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea scriitoarei Ioanei Pârvulescu față de discipoli, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă educația implică sau nu un proces continuu de învățare, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *„Tu" le spun romanelor, „dumneavoastră" poeziei*, interviu cu Ioana Pârvulescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii faţă de problematica pusă în discuţie, enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

14 puncte

- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), aşezarea în pagină, lizibilitatea, încadrarea în numărul minim de cuvinte.

6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Și iar... aceeași oră de dimineață...
Pe toate mocnind același secret;
Un frig violet, și fața e creață -
- O, cum omul a devenit concret...

Lungi plictiseli în turnurile sumbre...
Noian de superstiții, cu hohot sec, târziu;
- Vei merita o lampă-n mohorâte umbre
Și corbii azvârliți de-al nopților pustiu.

În noaptea viforoasă de vei putea învinge
O tristă-ngăduire, sau un humor secret -
Vor auzi în turnuri, se vor uita cum ninge...
- O, cum omul a devenit concret....

(George Bacovia, ***Plumb de iarnă***)

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare - 1 punct; logica înlănțuirii ideilor - 1 punct; ortografia - 1 punct; punctuaţia - 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un tex narativ studiat, aparținând lui Ioan Slavici*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/ reper).
Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere - 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuaţia – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.